

S. Sayısı : 32

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/272)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71 - 946, 6 - 3010

25 . XI . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 22 . XI . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının, gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Hasan Saka

Gerekçe

Ekleme sebepleri:

1. — 1947 yılında umumi iş hacmi % 12 nispetinde çoğalmış ve bunun neticesi olarak Bütçe Kanununun verdiği salâhiyetle işçi miktarında da % 5 artırma yapılmasına zaruret hâsıl olmuştur. Diğer taraftan 4620 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (F) fıkrasına göre yapılan terfiler dolayısıyla ücretlerde artma husule gelmiştir. Halbuki emeklilik keseneği karşılığı olarak 1947 bütçesine konulan tahsisat mevcut memur ve müstahdemlerden tensikata tâbi tutulacaklar nazarı itibara alınmak suretiyle hesabelmiş bulunduğu yukarıda arzedilen sebepler dolayısıyla vâkı artışlar nispetinde emeklilik keseneği de artmıştır.

1947 yılı bütçemizin 3 ncü bölümünün 6 ncı maddesinden aylık vasatı sarfiyat 235 000 lira kadar olup bir senelik tahakkukatın da 2 000 000 liraya baliğ olacağı cihetle İdare Tekaüt Sandığına tediyesi gereken bütçenin bu tertibine mevzu 2 200 000 lira ödeneğe daha 600 000 liranın aktarılması icabettir.

2. — Tasfiyeleri yapılan memurlara tüzük gereğince verilecek tazminatın hesabında 4178 sayılı Kanun gereğince verilmesi icabeden fevkalâde zamlar nazara alınmaktaydı, İlgililerin muraatları üzerine bu zammın da verilmesi icabedeceği neticesine varılmış olup evvelce ödenmeyen işbu fevkalâde zamların 1947 yılı bütçesinden tediyelerini karşılamak üzere, gider bütçemizin 4 ncü bölümünün 2 ncı (İdare hizmetinden çıkarılanlara ve kazaya uğrayanlara veya ailelerine tüzük gereğince verilecek tazminat) maddesine 200 000 lira miktarında ödenek aktarılmasına zaruret hâsıl olmuştur.

3. — Telefon konuşmasına ait 1947 yılı ödenek teklifi 1946 yılı sarfiyatına göre teklif olunmuştur. Bu teklifte 1946 yılının ilk altı ayı nazara alınmış olup halbuki bu devreye ait sarfiyata Posta, Telgraf İdaresince faturaları verilmemiş olan miktarlar dâhil bulunmadığına göre ödenek noksan hesaplanmış bulunmaktadır.

Telefon mükâlemelerinde âzami tasarrufa riayet edilmekle beraber idare hizmetlerinin icabet-tirdiği âcil durumlarda tabiatıyla telefondan istifade olunmaktadır. Bu bakımdan sene sonuna ka-dar olan ihtiyacı karşılamak üzere 7 neî bölümün 2 neî (telefon ve başka haberleşme ücret ve gi-derleri) maddesinden yapılan 6 aylık sarfiyata nazaran bu maddeye daha 20 000 liranın aktarıl-ması lâzımgelmektedir.

İndirme sebepleri :

1. — 1 neî bölümün 1 neî (daimî memur ve hizmetliler) maddesine dâhil kadro münhalleri-nin karşılığı ödeneğın tasarruf edileceği ve esasen bu tertip daima ödenek bakiyesi arzemiş ol-duğu cihetle bu tertipten 250 000 liralık ödeneğın indirilmesi mümkün görülmüştür.

2. — Kanunlarla verilen istikraz salâhiyetlerinin tamamının istimal edilmemesi sebebiyle 6 neî bölümün 6 neî (faiz, acyo ve akça farkları) maddesinden 60 000 lirası tenzil edildiği takdirde ba-kiye ödeneğın ihtiyaca kâfi geleceği anlaşılmıştır.

3. — Gerek 1946 yılındaki fiilî sarfiyata nazaran ve gerekse 1947 yılında beher ton kilometre karşılığı için tesbit edilen 82 gram kömürün 75 -80 gram sarfedilmek surtiyle tasarruf edileceği anlaşıldığından 9 neu bölümün 1 neî (binaların, muharrık ve müteharrık edevatın aydınlatma, ısıt-ma, yakacak, yağ ve başka müstehlek maddeler giderleri) maddesinden 100 000 lira indiril-miştir.

4. — Bir kısım köprülerin takviyesi için gerekli çimentonun tedarik edilememesi dolayısıyla bu işlerin ikmali gelecek seneye bırakılmış olduğundan 9 neu bölümün 4 neü (binaların ve başka tesislerin bakımı ve yenilenmesi) maddesinden 100 000 lira indirilmesinde bir mahzur görölme-miştir.

5. — Altı aylık fiilî sarfiyata nazaran ve sene sonunun yaklaşması dolayısıyla bakiye kalan ödenekle ihtiyaç karşılanacağından 9 neu bölümün, 6 neî (bütün deniz taşıtlarının bakımı ve yeni-lenmesi) maddesinden 60 000 lira indirilmesi mümkün görülmüştür.

6. — Gerek inşası derpiş edilen ve gerekse başlanmış olan binalar için lüzumlu olan çimento te-darik edilememiş olduğundan 11 neî bölümün 2 neî (Türlü yeni yapılar, tsisler karşılıklarıyla arazi ve mülk satınalma ve kamulaştırma bedelleri) maddesinden 100 000 lira tenzil edilmiştir.

7. — Onarma karşılığı olarak masraf ihtiyar edilmiyeceği cihetle 12 neî bölümün 1 neî (transit vagonlarının tadil, tazmin ve onarma ücreti ve kiralananacak vagon ve lokomotiflerle deniz taşıt-larının kira ve onarma karşılık ve giderleri) maddesinden 150 000 lira indirildikten sonra bakiye kalan ödenek ihtiyacı karşılayabilecektir.

Bu itibarla mzkûr kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/272

Karar No. 19

20 . XII . 1947

Yüksek Başkanlığa

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağı (A) işaretli cetvelde değışiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 25 . XI . 1947 tarihli ve 6/3010 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan ka-nun tasarısı Komisyonumuza havale buyrul-

makla okundu ve görüşüldü.

Tasarı, adı geçen Genel Müdürlüğün 1947 yılı bütçesine bağı (A) işaretli cetvelin türlü tertipleri arasında 820 000 liralık aktarma ya-pılmasını temin maksadiyle hazırlanmıştır.

Bu aktarma isteğine göre: 6 000 lira 2454 sayılı Kanun gereğince verilecek emekli

keseneği ile málûliyet karşılığı tertibine eklenmektedir. Buna sebep olarak da bu bölümün aylık gideri 235 bin lira kadar olduğundan bu bölüme yıl başında konan ödeneğin yetmiyeceği anlaşıldığından arzedilen miktarda ödemeye ihtiyaç hâsıl olduğu açıklanmıştır.

İdarede yapılan tasfiye neticesinde idare hizmetinden çıkarılanlara verilmekte olan ve bugüne kadar olağanüstü zamlar nazara alınmadan ödenen tazminatın, idarece bu zamlarla birlikte, ödenmesi zarureti neticesine varıldığından buna ait tertibe daha 200 000 liranın ilâvesi icabetmiştir.

Telefon ve başka haberleşme ücretleri tertibine de 20 000 liranın eklenmesi gerekmiştir. Toplamı 820 000 liradan ibaret olan bu ödenekler tertiplerinde artık kalması umulan, ücretler ve gündelikler faiz, acyo işletme, bakım ve yenileme giderlerinin bazı maddelerinde yeni yapı-

lar ve tesisler, yabancı demiryolları ile olan münasebetlerden doğan giderler tertiplerinden aktarılmak suretiyle temin edileceğide yapılan incelemeler ve açıklamalardan anlaşılmıştır.

Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilen tasarı Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Mardin	Diyarbakır	Ankara
R. Erten	İ. H. Tıyrel	M. Eriş
Kâtip		
Ankara	Amasya	Ankara
F. Öymen	A. K. Yiğitoğlu	N. C. Akkerman
Ankara	Aydın	Bursa
C. Gölet	Gl. R. Alpman	F. Bük
Bursa	Diyarbakır	Kırşehir
Dr. M. T. Simer	Ş. Uluğ	Ş. Torgut
Kocaeli	Niğde	İzmir
F. Ş. Bürge	R. Gürsoy	S. Dikmen

IIÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında (820 000) liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan
H. Saka

Devlet Bakanı
Başb. Yardımcısı
Barutçu

Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
M. A. Renda	Ş. Devrin
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
Münir Birsal	M. H. Göle
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
	H. N. Keşmir
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Reşat Ş. Siner	Gülele
Ekonomi Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
C. Ekin	Dr. B. Uz
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
Ş. Adalan	T. Coşkan
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
Ş. Koçak	N. Gündüzalp
	Çalışma Bakanı

Hükümetin teklifine bağlı
CETVEL

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Eklenen	Düşülen
1		Ücret ve gündelikler		
	1	Daimî memur ve hizmetliler	250 000	
3		Çeşitli yardımlar		
	6	2454 sayılı Kanun gereğince verilecek emekli keseneği ile mâlûliyet karşılığı		600 000
4		Tazminat ödenek ve tâli ücretler		
	2	İdare hizmetinden çıkarılanlara ve kazaya uğrıyanlara, veya ailelerine tüzük gereğince verilecek tazminat		200 000
6		Çeşitli giderler		
	6	Faiz, acyo ve akçe farkları	60 000	
7		Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri		
	2	Telefon ve başka haberleşme ücret ve giderleri		20 000
9		İşletme, bakım ve yenileme giderleri		
	1	Binaların muharrrik ve müteharrik edevatın aydınlatma, ısıtma, yakacak yağ ve başka müstehlek maddeler giderleri	100 000	
	4	Binaların ve başka tesislerin bakım ve yenilenmesi (Elektrikli ve elektriksiz işaretleler dâhil)	100 000	
	6	Bütün deniz taşıtlarının bakım ve yenilenmesi	60 000	
11		Yeni yapılar ve servet çoğalmaları		
	2	Türlü yeni yapılar, tesisler karşılıklarıyla arazi ve mülk satınalma ve kamulaştırma bedelleri (Fidanlıklar dâhil)	100 000	
12		Yabancı - demiryolları ile olan münasebetlerden doğan giderler		
	1	Transit vagonlarının tatil, tazmin ve onarma ücreti ve kiralanacak vagon ve lokomotiflerle deniz taşıtlarının kira ve onarma karşılık ve giderleri	150 000	
TOPLAM			820 000	820 000